

526

ΚΛ

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (ΣΤΕΦ)

ΤΜΗΜΑ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΜΑΝΘΟΥ ΕΛΕΝΗ

Η ιστορική εξέλιξη της μόδας – Η Μόδα στην
επικαιρότητα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΤΟΥΛΚΗ ΡΩΝΙΚΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Κατ'αρχήν θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους εκείνους που με βοήθησαν για την υλοποίηση της πτυχιακής εργασίας, τους καθηγητές του τμήματος Κλωστοϋφαντουργίας του ΤΕΙ Πειραιά για τις γνώσεις που μου μετέδωσαν κατά τη φοίτηση μου στο ΤΕΙ και ιδιαίτερα την κα Τούντη Ροντίκα καθώς και την κα Σφυροέρα Εμμανουέλα για την πολύτιμη βοήθεια τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1 Εισαγωγή	σελ.5
1.1 Εισαγωγή στην Κλασσική Αρχαιότητα	σελ.6
1.2 Η προέλευση της ένδυσης	σελ.7
Κεφάλαιο 2 Υπόβαθρο του 19 ^{ου} αιώνα	σελ.8
2.1 Πόλεμοι	σελ.8
2.2 Κουλτούρα	σελ.8
2.3 Κλωστοϋφαντουργία	σελ.9
2.4 Ένδυση	σελ.9
Κεφάλαιο 3 Υπόβαθρο του 20 ^{ου} αιώνα	σελ.10
3.1 Πόλεμοι	
3.2 Κουλτούρα	σελ.10
3.3 Κλωστοϋφαντουργία	σελ.11
3.4 Ένδυση	σελ.11
Κεφάλαιο 4 Μόδα	σελ.13
4.1 Η έννοια της μόδας	σελ.13
4.2 Μόδα-Τεχνολογία-Οικονομία	σελ.14
4.3 Μόδα και ιστορία	σελ.14-15
4.4 Η μόδα ως μέσο έκφρασης	σελ.16
4.5 Η γαλλική μόδα	σελ.17
Κεφάλαιο 5 Σκοπός-Χρήση του Ενδύματος	σελ.18
5.1.1 Χρησιμότητα	σελ.18
5.1.2 Σεμνότητα	σελ.18
5.1.3 Έλλειψη Σεμνότητας	σελ.19
5.1.4 Στολισμός	σελ.19

5.1.5 Συμβολική διαφοροποίηση	σελ.19
5.1.6 Κοινωνική ένταξη	
5.1.7 Ψυχολογική αυτοεκτίμηση	σελ.20
5.1.8 Μοντερνισμός	σελ.20
5.2 Τα πρώτα Ενδύματα	σελ.21
Κεφάλαιο 6	σελ.22
6.1 Η μόδα σήμερα	σελ.22
6.2 Ο κύκλος της μόδας	σελ.23
Κεφάλαιο 7 Αξεσουάρ	σελ.24
7.1 Τα αξεσουάρ	σελ.24
7.2 Η ψηφιακή μόδα	σελ.31
Συμπεράσματα	σελ.32
Βιβλιογραφία	σελ.33

Κεφάλαιο 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με την ένδυση δηλώνεται η καταγωγή και αντανακλούνται οι κοινωνικές σχέσεις μιας χρονικής περιόδου σε σχέση με τις ιστορικές συνθήκες. Βασική διάκριση του ενδύματος είναι βάση του φύλου σε ανδρικό και γυναικείο ένδυμα.

Συγκεκριμένα η ιστορία του γυναικείου ενδύματος ξεκινά από την Αίγυπτο. Οι γυναίκες εκεί ντύνονταν με ένα από λινό ύφασμα, το οποίο περνούσε και έδενε στους γοφούς. Το επάνω μέρος του σώματος έμενε ακάλυπτο. Αργότερα εμφανίστηκε η καλασίρις, η οποία έφτανε μέχρι το λαιμό ή είχε διάφορες τομές με ή χωρίς μανίκια. Την καλασίρις μεταμόρφωσε σε μανδύα η ασιατική επίδραση. Ένα φαρδύ κομμάτι ύφασμα διπλασίου μήκους από ένα κανονικό φόρεμα απέκτησε ένα άνοιγμα για το κεφάλι και πλευρική ραφή από τη μέση ως κάτω.

Το ένδυμα αφορά καθετί που τροποποιεί την παρουσίαση του ατόμου.

Από τα πρώτα λοιπόν αυτά ενδύματα φτάσαμε στη σημερινή κατασκευή γυναικείων ενδυμάτων. Τόσο η μορφή του ενδύματος όσο και ο τρόπος κατασκευής τους έχει αλλάξει ριζικά. Μπορούμε να πούμε ότι ο σχεδιασμός και η κατασκευή ενδυμάτων είναι απλή αρκεί να μάθει κανείς τις βασικές αρχές και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα, εάν μπορεί κανείς να είναι ευαίσθητος στις συνεχείς αλλαγές που επιτάσσει η μόδα. Η μεταβαλλόμενη κοινωνική νοοτροπία των γυναικών άλλαξε τις απόψεις τους απέναντι στην μόδα και απαιτούν μια διαρκώς εξελισσόμενη αγορά. Δεν περιορίζονται σε μια συγκεκριμένη εικόνα της θηλυκότητας. Έτσι οι γυναίκες σήμερα απαιτούν ενδύματα με ποιότητα και άνεση. Επίσης το γεγονός ότι η σύγχρονη γυναίκα έχει εισβάλλει στον τομέα της απασχόλησης δημιούργησε την ανάγκη ενδυμάτων κατάλληλα για την εργαζόμενη γυναίκα.

1.1 Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιότητα

Αρχικά πρέπει να διευκρινήσουμε τι εννοούμε με τον όρο κλασική αρχαιότητα και περίπου σε ποιά εποχή χρονολογείται. Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι, με την άνοδο της τάξης των ναυτικών, εμπόρων και βιοτεχνών, με την πτώση της τυραννίδας των Πεισιστρατιδών και τις μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη (508/7 π.Χ.) έχουν ωριμάσει στην Αττική οι κοινωνικοπολιτικές συνθήκες για έναν υπεύθυνο και δημιουργικό ρόλο του πολίτη μέσα στα πλαίσια της πόλης κράτους, που αποτελεί τον πυρήνα του πολιτικού βίου των Αθηναίων. Συγχρόνως τα ιστορικά γεγονότα, η απόκρουση του περσικού κινδύνου, οριοθετεί την καμπή από την αρχαϊκή στην κλασική εποχή γύρω στο 480π.Χ. για ολόκληρο τον ελληνικό κόσμο (βιβλ. Η τέχνη της αρχαίας Ελλάδας. Γ. Κοκόρου-Αλευρά, σελ. 169).

Στο βιβλίο της «Ancient Greek Roman & Byzantine costume» η Mary Houston αναφέρει ότι με το τέλος της αρχαϊκής περιόδου έρχεται η ασαφής 'Μαύρη περίοδος' σχετικά με τα όσα γνωρίζουμε για τα ενδύματα. Ιδιαίτερα για την Μυκηναϊκή και την Μινωική περίοδο αυτά που γνωρίζουμε είναι ελάχιστα. Ενώ για το ένδυμα στην Κλασική Αρχαιότητα μαθαίνουμε κυρίως από τα αγγεία της περιόδου αυτής, καθώς επίσης από μικρές αναφορές από ιστορικούς όπως ο Ηρόδοτος, από συγγραφείς αρχαίου δράματος όπως ο Αισχύλος και τέλος από τον Όμηρο.

1.2 Η προέλευση της ένδυσης

Οι άνθρωποι έχουν ντυθεί με διαφορετικούς τρόπους κάτω από την επιρροή των παραδόσεων που έχουν προσδιοριστεί με το πέρασμα των χιλιετιών.

Η ένδυση έχει υιοθετηθεί από τους από τους ανθρώπους με εμπειρική επιλογή, με προσανατολισμό σε ιδιαιτερότητα της εποχής.

Με την προϋπόθεση ότι η ένδυση αντιστοιχεί σε ορισμένες ανάγκες κάλυψης και προστασίας του σώματος, ταυτόχρονα το κοστούμι σαν εναλλακτική λύση ενός ενδύματος μιας συγκεκριμένης μορφής και χρήσης μπορεί να προκύψει το συμπέρασμα ότι η ένδυση προκύπτει από υλικές συνθήκες ενώ το κοστούμι αντιστοιχεί σε συνθήκες σύλληψης, θρησκευτικής συνείδησης, αισθητικής της τάσης προς μίμηση της κανονικής κατάστασης.

Ασφαλώς η προέλευση της ένδυσης είναι προσδιορισμένη να απαντήσει όχι μόνο μιας απλής χρήσης αλλά και ορισμένων εννοιών με μαγικό ρόλο.

Ο πρωτόγονος άνθρωπος με την ένδυση ήθελε να αποκτήσει την δύναμη μιας ξεχωριστής ύπαρξης και λιγότερο μια φυσική προστασία χρησιμοποιώντας διάφορα ενδύματα. Ο πρωτόγονος άνθρωπος μετατρεπόταν σε άλλη ύπαρξη θεός, ήρωας κλπ.

Γι τον πρωτόγονο άνθρωπο το κοστούμι δεν έχει αντιπροσωπεύσει πάρα πολύ την επιθυμία να αρέσουν τονίζοντας τις φυσικές ιδιότητες του ατόμου (φυσικές ή τεχνητές)

Ακόμα και σήμερα η γυναίκα της οποίας η απασχόληση την υποχρεώνει να ντυθεί απλά και πρακτικά, το βράδυ φοράει μια πολυτελή τουαλέτα.

Η σύλληψη ηθικής τάξης έχει προσδιορίσει ότι η ενδημασία των αντίστοιχων εποχών να είναι άβολη. Οι διαφορετικές λειτουργίες του ενδύματος έχουν ακολουθήσει εν καιρώ την εξέλιξη των πολιτισμών.

Για παράδειγμα ο θρησκευτικός χαρακτήρας και η ακινησία του ινδικού πολιτισμού (καθώς και το κλίμα) έχουν υπάρξει προσδιοριστικοί παράγοντες στην διατήρηση του κοστούμιού «ντραπέ».

Η γοργή εξέλιξη και η διαφοροποίηση του ευρωπαϊκού κοστούμιού βρίσκει την αντιστοιχία στον δυναμισμό ολόκληρης της οικονομικής και πνευματικής ανάπτυξης της Ευρώπης.

Κεφάλαιο 2: Υπόβαθρο του 19^{ου} αιώνα

Κατά τον 19^ο αιώνα συντελέστηκαν σημαντικές αλλαγές στην οικονομία, τις επιστήμες, την τέχνη, την κλωστοϋφαντουργία και την ένδυση που βελτίωσαν την καθημερινή ζωή των ανθρώπων.

Η βιομηχανική ανάπτυξη στην Αγγλία και στη Γερμανία προκάλεσε μετακινήσεις πληθυσμών προς τα αστικά κέντρα διότι δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας.

Η κατασκευή των σιδηροδρόμων στις δεκαετίες '30 και '40 ήταν ίσως το σημαντικότερο γεγονός του αιώνα σδιότι διευκόλυνε την επικοινωνία.

Στη βικτοριανή εποχή (1837 ως το τέλος του αιώνα) η ακμή της βρετανικής αυτοκρατορίας οδήγησε σε μια νέα βιομηχανική επανάσταση. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη κατασκευή υπόγειου σιδηρόδρομου και την εμφάνιση του ηλεκτρικού φωτισμού στο Λονδίνο.

Από το 1815 ως το 1849 η Αμερική, η Γαλλία, η Μεγάλη Βρετανία και η Γερμανία προσπάθησαν να εγκαταστήσουν τη βιομηχανία στα μεγάλα αστικά κέντρα και έτσι δημιουργήθηκαν ορυχεία, εργοστάσια σιδήρου και άλλων μετάλλων, που δούλευαν με σύνθετα μηχανήματα. Το 1848, ανακαλύφθηκε ο χρυσός στην Καλιφόρνια και η πολιτεία κατακλύστηκε από κινέζους μετανάστες. Η ηλεκτρική ενέργεια, ο χάλυβας και το πετρέλαιο τροφοδότησαν μια δεύτερη βιομηχανική επανάσταση.

2.1 Πόλεμοι

Η γαλλική επανάσταση επηρέασε τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης και το 1848 δημιουργήθηκαν πολλές επαναστάσεις.

2.2 Κουλτούρα

Ο Realism και ο Romanticism στις αρχές του 19^{ου} αιώνα άνοιξαν τον δρόμο στον Impresionism (Ιμπρεσιονισμός) και το Post-Impresionism στο δεύτερο μισό του αιώνα, ενώ τη τελευταία δεκαετία του αιώνα η Art nouveau (Νέα Τέχνη) γνώρισε μεγάλη άνθιση.

Στη λογοτεχνία ο αιώνας ξεκινάει με το Romanticism, ένα κίνημα που διαδίδεται σε όλη την Ευρώπη και το οποίο αποτυπώνει το κλίμα της βιομηχανικής επανάστασης. Το 1848 οι Γάλλοι αδελφοί Lumier e φηύραν και κατασκεύασαν την πρώτη κινηματογραφική μηχανή και δημιούργησαν την

πρώτη κινηματογραφική ταινία. Έτσι ξεκίνησε ο κινηματογράφος που πολύ σύντομα εξελίχθηκε και ονομάστηκε έβδομη τέχνη.

2.3 Κλωστοϋφαντουργία

Τον 19^ο αιώνα οι κλωστοϋφαντουργικές μηχανές ανέδειξαν την κλωστοϋφαντουργία, σε έναν από τους σπουδαιότερους βιομηχανικούς κλάδους τόσο λόγω αξίας προϊόντων όσο και λόγω απασχόλησης.

Το 1804 εφευρέθηκε η “μηχανή Ζακάρ” (η πρώτη μηχανή που λειτουργήσε με προγραμματισμό)-μια νέα τεχνική ύφανσης-από τον γάλλο Joseph-Marie Jacquard. Στη περίοδο του 1812 λειτουργούσαν στη Γαλλία 18.000 αργαλειοί Ζακάρ, οι οποίοι αποτέλεσαν τη σημαντικότερη γραμμή παραγωγής στον υφαντουργικό τομέα. Το 1855 εφευρέθηκε η πρώτη ακατέργαστη τεχνητή ίνα μεταξιού από τον Ελβετό χημικό, Georges Audemars, ενώ το 1884 κατοχυρώνεται το τεχνητό μετάξι με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας γνωστό ως μετάξι “Chardonnay” από τον γάλλο χημικό, Hilaire Charbonnet. Το 1891 εφευρέθηκε η ίνα viscose από τους βρετανούς Charles Frederick Cross, Edward John Bevan και Clayton Beadle και το 1894 κατοχύρωσαν με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τη μέθοδο παραγωγής τεχνητού μεταξιού, γνωστή ως viscose rayon.

2.4 Ένδυση

Στην Αμερική κατά την περίοδο του πολέμου του 1812 ξεκίνησαν οι πρώτες μαζικές παραγωγές στρατιωτικών στολών –από ομάδα ραφτών-ραμμένες στο χέρι. Το 1851 ο Isaac Singer κατασκεύασε για το κοινό την πρώτη εμπορικά επιτυχημένη ραπτομηχανή. Το 1854 ιδρύεται η διασημότερη εταιρία αποσκευών η Louis Vuitton Moet Hennessy (LVMH). Το 1857 οι εργάτριες ιματισμού της Νέας Υόρκης διαδήλωσαν στους δρόμους για τις άθλιες συνθήκες εργασίας.

Κεφάλαιο 3 Υπόβαθρο του 20^{ου} αιώνα

Ο 20^{ος} αιώνας έφερε σημαντικές αλλαγές στο τρόπο ζωής των ανθρώπων λόγω των τεχνολογικών, ιατρικών, κοινωνικών, ιδεολογικών και πολιτικών αλλαγών. Η βιομηχανική επανάσταση –που ξεκίνησε τον περασμένο αιώνα– έφερε μεγάλες μεταβολές στην καθημερινή ζωή, στις κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις.

Εφευρέσεις όπως ο ηλεκτρικός λαμπτήρας, το αυτοκίνητο και το τηλέφωνο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα βελτίωσαν την ποιότητα ζωής των ανθρώπων.

Ο 20^{ος} αιώνας επαναπροσδιόρισε τις εργασιακές σχέσεις. Το εργασιακό ωράριο κατά τον 19^ο αιώνα ήταν μέχρι δωδεκάωρο σε εξαήμερη εβδομαδιαία βάση. Από το 1945 θεσπίστηκε το οκτάωρο σε πενθήμερη εβδομαδιαία βάση.

Τα δημοκρατικά έθνη άρχισαν να χορηγούν πολιτικά δικαιώματα στους ενήλικες.

Η τάση μηχανοποίησης των αγαθών και των υπηρεσιών και τα δίκτυα της παγκόσμιας επικοινωνίας, που ξεκίνησαν τον 19^ο αιώνα, συνεχίστηκαν με ταχείς ρυθμούς στον 20^ο αιώνα.

Το φεμινιστικό κίνημα έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη χειραφέτηση των γυναικών. Έτσι κατά τον 20^ο αιώνα οι γυναίκες προσχώρησαν στην αγορά εργασίας, αγωνίστηκαν για τα δικαιώματά τους και την ισότητα μεταξύ των δύο φύλων. Κατά το πρώτο ήμισυ του 20^{ου} αιώνα έγιναν πιο ανεξάρτητες αποκτώντας πολιτικά δικαιώματα στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε πολλές χώρες της Ευρώπης.

3.1 Πόλεμοι

Οι Ηνωμένες Πολιτείες αναπτύχθηκαν οικονομικά και πολιτικά ενώ στην Ευρώπη συντελέστηκαν σημαντικές αλλαγές. Οι όροι που χρησιμοποιήθηκαν ευρέως ήταν ιδεολογία, παγκόσμιος πόλεμος, γενοκτονία και πυρηνικός πόλεμος.

Από τις σημαντικές αιτίες του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου ήταν η άνοδος του εθνικισμού και η αυξημένη εθνική συνείδηση. Ο πόλεμος αυτός οδήγησε στη δημιουργία νέων κρατών, ειδικά στην ανατολική Ευρώπη. Κατά τη διάρκεια του, στη Ρωσία ξέσπασε η Ρωσική Επανάσταση το 1917.

Τα οικονομικά και πολιτικά επακόλουθα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου είναι τα αίτια της εμφάνισης του φασισμού και του ναζισμού στην Ευρώπη που οδήγησαν στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (1939-1945) με θύματα περίπου 57 εκατομμύρια ανθρώπους. Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος είχε, στην πλειοψηφία του, θύματα στρατιώτες, ενώ ο Δεύτερος πολίτες λόγω των αεροπορικών βομβαρδισμών πόλεων είχε ανάμεσα στα θύματα του πολλούς πολίτες.

Η εμπλοκή της Σοβιετικής Ένωσης στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ανέδειξε τον κομμουνισμό σε παγκόσμια κυρίαρχη δύναμη που οδήγησε στον ψυχρό πόλεμο και άλλους πολέμους με το δυτικό κόσμο όπως ο πόλεμος στην Κορέα (1950-1953) και στο Βιετνάμ (1957-1975).

Η "πτώση του κομμουνισμού" στα τέλη της δεκαετίας του '80 ελευθέρωσε την ανατολική και κεντρική Ευρώπη από την Σοβιετική κυριαρχία. Οδήγησε επίσης, στη διάσπαση-σε μικρότερα κράτη-της Σοβιετικής Ένωσης και της Γιουγκοσλαβίας ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες παρέμειναν η μόνη υπερδύναμη. Παρά τον τρόμο και τη φρίκη των πολέμων στον 20^ο αιώνα έγιναν πολλές προσπάθειες για τη διατήρηση της παγκόσμιας ειρήνης.

3.2 Κουλτούρα

Η ποιότητα ζωής των ανθρώπων του 20^{ου} αιώνα άλλαξε σημαντικά λόγω του κινηματογράφου, της μουσικής και των μέσων ενημέρωσης που άσκησαν μεγάλη επιρροή στο κοινό.

3.3 Κλωστοϋφαντουργία

Οι επιστημονικές ανακαλύψεις στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας βοήθησαν την ανάπτυξη νέων υλικών.

Το 1936 εφευρέθηκε η ίνα nylon, το 1973 ο Eli Whitney εφηύρε την εκκοκιστική μηχανή βάμβακος και το 1989 δημιουργήθηκαν τα smart textile (έξυπνα υφάσματα) που βρήκαν εφαρμογή σε πολλά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

3.4 Ένδυση

Η ανάπτυξη του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας, οι επιστημονικές ανακαλύψεις και η ευρεία χρήση της ραπτομηχανής, στη διάρκεια του αιώνα, άλλαξαν ριζικά την κατασκευή των ενδυμάτων.

Το Παρίσι καθιερώνεται από την αρχή του αιώνα ως η πρωτεύουσα της υψηλής ραπτικής με σημαντικούς δημιουργούς που ενώ στις πρώτες δεκαετίες του αιώνα η δημιουργικότητα τους ήταν προαπαιτούμενη στη συνέχεια την θέση της αντικατέστησε το marketing.

Από το 1930 τα γαλλικά ενδύματα μεταφέρονταν με αεροπλάνα μέσω του Ατλαντικού Ωκεανού. Η επιτυχία των *prêt-à-porter* ενδυμάτων αλλά και το υψηλό κόστος της υψηλής ραπτικής οδήγησε τους οίκους μόδας στο Παρίσι να στραφούν στη δημιουργία και κατασκευή συλλογών ετοιμών ενδυμάτων. Από το πρώτο ήμισυ του αιώνα και μετά το μονοπώλιο της γαλλικής μόδας συναγωνίζεται η ιταλική, βρετανική, η ιαπωνική και η αμερικάνικη μόδα.

Στις αρχές του αιώνα τα ανδρικά ενδύματα ήταν μαζικής παραγωγής ραμμένα στο χέρι ενώ τα γυναικεία ήταν περιορισμένης παραγωγής. Η αύξηση της παραγωγής γυναικείων ενδυμάτων ξεκίνησε στην Αμερική.

Η ένδυση κατά τη διάρκεια του αιώνα επηρεάστηκε και εξελίχθηκε μέσα από τεχνολογικές, πολιτικές και κοινωνικές μεταβολές (τέχνη). Τα δύο μεγάλα κοινωνικά κινήματα οι *Hippies* και οι *Punk* καθώς και οι πόλεμοι την επηρέασαν ημαντικά.

Το 1910 ιδρύεται το “*Chambre Syndicate de la haute couture*” με πρώτο πρόεδρο τον *Gaston Worth*. Το 1923 τον διαδέχεται στη προεδρία ο *Jean-Philippe Worth* ο οποίος υποστήριξε τα δικαιώματα των εργαζομένων στην κατασκευή ενδυμάτων για άδεια μετ’ αποδοχών ενώ το 1930 ίδρυσε την “*Ecole Supérieure de la couture*”, το πρώτο εμπορικό σχολείο μόδας.

Παράλληλα, η *Madeleine Vionnet* στα χρόνια του μεσοπολέμου θα γίνει η πρώτη εργοδότης που θα δώσει στους εργαζομένους της τα δικαιώματα της κοινωνικής πρόνοιας, όπως διαλείμματα κατά την ώρα εργασίας, άδειες επί πληρωμή και επιδόματα σε περίπτωση ασθενείας.

Κεφάλαιο 4 Μόδα

4.1 Η έννοια της Μόδας

Ετυμολογικά η λέξη *μόδα* προέρχεται από το λατινικό όρο “*modus*”, που σημαίνει τρόπος. Πραγματικά η μόδα είναι τρόπος τόσο ικανοποίησης των πρακτικών αναγκών, όσο και της αισθητικής αντίληψης στον τομέα του ιματισμού.

Την άποψη αυτή υποστηρίζει και ο Ιάπωνας σχεδιαστής μόδας Giamamoto λέγοντας <<στην μόδα βρίσκουμε ένα τρόπο έκφρασης και ίσως και ένα μοντέλο συμπεριφοράς>>.

Η μόδα γεννήθηκε την εποχή που το ένδυμα έπαψε να λειτουργεί μόνο σαν μέσο προστασίας από τους εξωγενείς φυσικούς οργανισμούς, κάτι που όπως φαίνεται δεν άργησε πολύ να συμβεί.

Κατά το Βολτέρο, υπάρχει <<μία άστατη γεμάτη πειρασμούς θεά, φανταστική στα γούστα της παιχνιδιάρη στο στολισμό της, κάθε εποχή φαίνεται να φεύγει, επιστρέφει όμως ανατέλλοντας πάλι. Πρωτέας είναι ο πατέρας της, το όνομα της είναι μόδα>>.

Η Ελληνίδα σχεδιάστρια μόδας, Λουκία, σε μία συνέντευξη της στο περιοδικό *Marie Claire* λέει: <<κάνω μόδα για να κρύψω τα άσχημα και να προβάλλω τα καλά, να βοηθήσω τις γυναίκες να ξεπεράσουν τα προβλήματα και τις φοβίες τους και να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση>>.

Όταν η δομή της κοινωνίας άλλαξε, η μόδα διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στην ζωή του ανθρώπου, διαφοροποιώντας το ρόλο των μελών της ανάλογα με την κοινωνική θέση και το φύλο. Το αναπτυσσόμενο εμπόριο έδωσε την δυνατότητα ανταλλαγής γνώσεων και επικοινωνίας με αρχικά απομονωμένες κοινωνικές ομάδες. Τέλος, η επεξεργασία των πρώτων υλών έδωσε στους βιοτέχνες προϊόντα πιο εύπλαστα και πιο καλαίσθητα, οπότε και πιο εκμεταλλεύσιμα για ένδυση. Αυτοί είναι οι σημαντικότεροι λόγοι που έφεραν και καθιέρωσαν την μόδα στη ζωή του ανθρώπου.

4.2 Μόδα-Τεχνολογία –Οικονομία

Η μόδα είναι άμεσα συνδεδεμένη τόσο με την τεχνολογία,όσο και με την οικονομία μίας χώρας.

Οι νέες μηχανές,τα νέα υφάσματα,οι νέες βαφές είναι όλα τα καλά αποτελέσματα ενός όλο ανερχόμενου τεχνολογικού επιπέδου,τα οποία γίνονται κινητήριοις δύναμη και έμπνευση για τους σχεδιαστές μόδας.

Η εξέλιξη λοιπόν,της μόδας εξαρτάται από τις όλο και περισσότερες εφαρμογές της τεχνολογίας .Η άνθιση όμως της μόδας,εξαρτάται από την οικονομική ευημερία των ανθρώπων και του τόπου.Όσο ανέρχεται το βιοτικό επίπεδο,ο άνθρωπος γίνεται πιο καταναλωτικός,αλλά και αντίστροφα.Συνεπώς, η μόδα και οι πωλήσεις αυτής,βοηθούν στην οικονομική ανάπτυξη ενός τόπου.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η άποψη του παγκοσμίως γνωστού Έλληνα σχεδιαστή,Μιχάλη Πολατώφ <<η μόδα είναι και πολιτική αφού μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο στις εξαγωγές με αποτέλεσμα βέβαια α την αύξηση του εθνικού εισοδήματος μίας χώρας>>.

4.3 Μόδα και ιστορία

“Οι προσπάθειες των ανθρώπων να παρουσιάσουν τον εαυτό τους με αυτή ή την άλλη εμφάνιση αντανakλούν πάντα τις κοινωνικές σχέσεις μιας δεδομένης χρονικής περιόδου.Αυτές οι σχέσεις εξαρτώνται από τις ιστορικές συνθήκες(χώρου και χρόνου) και επηρεάζονται άμεσα από τα γεγονότα που επιβραδύνουν ή επιταχύνουν τον ρυθμό ανάπτυξης τους.Όταν εξετάζουμε τις κοινωνικές σχέσεις σε συνάρτηση με ιστορικές συνθήκες μελετάμε βέβαια την ιστορία.”

“Καμία ανθρώπινη δραστηριότητα δεν εμφανίζεται και δεν αναπτύσσεται από μόνη της.Οι Τέχνες,οι Επιστήμες ,η Οικονομία,η Πολιτική,το Δίκαιο κ.λ.π είναι ανθρώπινες δραστηριότητες και μέρη του εποικοδομήματος που διαμορφώνονται και εξελίσσονται και μαζί με νέες δραστηριότητες δημιουργούν κάθε τόσο ένα νέο οικοδόμημα που ονομάζουμε πολιτισμό”.

Για τις τέχνες επικρατεί η εντύπωση(αυθόρμητη ή καλλιεργούμενη) ότι αυτές,δεν έχουν καμία σχέση με τις άλλες ανθρώπινεςδραστηριότητες και ακολουθούν την δική τους ανεξάρτητη και “μυστηριώδη” πορεία.Η εντύπωση αυτή για τις Τέχνες γενικά επεκτείνεται για κάθε Τέχνη έτσι που τελικά να

πιστεύεται ότι η ζωγραφική δεν έχει σχέση με την μουσική, ότι η αρχιτεκτονική τραβά ένα ξεχωριστό δρόμο από την διακοσμητική, και ότι η ποίηση είναι "κάτι άλλο". Η μελέτη της Ιστορίας και των Πολιτισμών θα μας αποδείξει τον νόμο της αλληλεξάρτησης των Τεχνών και θα πάρει το όνομα ρυθμός, στίλ και θα αγκαλιάσει όλες τις καλλιτεχνικές εκφράσεις από την αρχιτεκτονική μέχρι τη μουσική και από τη ζωγραφική μέχρι την ποίηση. Αν θελήσουμε να δώσουμε τον ορισμό του στίλ, θα πούμε ότι είναι "ο τρόπος δουλειάς καλλιτεχνών που έχουν μια κοινή αντίληψη πραγμάτων".

Ένα στίλ μπορεί να περάσει μέσα σε δύο ή περισσότερες ιστορικές χρονικές περιόδους (ο Νεοκλασικισμός άρχισε στη διάρκεια της βασιλείας του Λουδοβίκου XVI, στη Γαλλική επανάσταση, στην Πρώτη Δημοκρατία και τελείωσε τον κύκλο του με την πτώση του Ναπολέοντα) ή ακόμα σε μία και μόνη περίοδο ένα στίλ μπορεί να διαδεχθεί ένα άλλο (όπως το Μπαρόκ και ο Ακαδημαϊσμός στη διάρκεια της βασιλείας του Λουδοβίκου XIV).

Τέλος, την ίδια χρονική περίοδο μπορεί να υπάρχουν δυο διαφορετικά στίλ αλλά σε άλλους χώρους. Για το λόγο αυτό είναι σωστότερο να αναφερόμαστε σε διάφορα στίλ αλλά σε άλλους χώρους. Για το λόγο αυτό είναι σωστότερο να αναφερόμαστε σε διάφορα στίλ σε σχέση με τις αντίστοιχες ιστορικές περιόδους.

Οι αλλαγές στη μόδα συμπίπτουν συνήθως με σημαντικά γεγονότα όπως κοινωνικά, οικονομικά πολιτικά κ.ά. Η ανάλυση μας αποκαλύπτει ότι μέσω των γεγονότων ενδέχεται να γίνουν ευκολότερα αποδεκτές οι καινοτομίες. Επίσης το στίλ της ένδυσης μπορεί να αλλάξει και χωρίς εμφανή "αιτία".

Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι συχνά μια εποχή δημιουργεί μαζί με την μόδα και τον δικό της ιδεατό τύπο "ωραίου ανθρώπου" που είναι αντικειμενικό αποτέλεσμα του τρόπου ζωής της εποχής αλλά και μιας εμμονής σε ιδεαλιστικές απόψεις που πολλές φορές αποβαίνουν σε βάρος της αισθητικής του ενδύματος και της θγείας εκείνου που το φορά.

Σήμερα η μόδα έχει διεθνοποιηθεί στο μεγαλύτερο τμήμα του πλανήτη μας και μόνο το φύλο και το κλίμα καθορίζουν ακόμα τη σιλουέτα.

4.4 Η μόδα ως Μέσο Έκφρασης

Είναι αποδεκτό ότι η εξέλιξη της μόδας είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πρόοδο στον βιομηχανικό τομέα.

Όμως το γεγονός αυτό δεν σημαίνει ότι η βιομηχανία θα μπορούσε ποτέ να επιβάλλει σε μια κοινωνία μια μόδα που δεν συμφωνεί με το γούστο της εποχής. Η μόδα εδραιώνεται ή όχι από τον άνθρωπο –καταναλωτή και αυτό δείχνει ότι στην ουσία όποιο στυλ γίνεται μόδα, δεν γίνεται από τους μόδιστρους, αλλά από τους καταναλωτές και πάντα σε συνάρτηση με το τι είναι έτοιμοι να αποδεχτούν.

Λόγω αυτού, δεχόμαστε ότι η μόδα αντικατοπτρίζει την κουλτούρα, την τέχνη, τις πολιτικές και ηθικές τάσεις μίας κοινωνίας.

Αρχικά, η μόδα εμφανίστηκε για να υπηρετήσει τις ανώτερα κοινωνικά τάξεις, οι οποίες προσπαθούσαν να ξεχωρίσουν από τους όμοιους τους και από τον λαό.

Επινοούσαν νέους τρόπους αλλαγής της ενδυμασίας τους, η οποία ήταν, κατά κύριο λόγο, το στοιχείο διάκρισης.

Σήμερα, ο άνθρωπος είναι ελεύθερος, να ακολουθήσει ότι τον αντιπροσωπεύει και τον εκφράζει από αυτά που προσφέρει η μόδα, δίνοντας της έτσι την δυνατότητα να ανανεώσει, να δημιουργήσει και να κάνει τη ζωή του ανθρώπου να φαίνεται διαφορετική.

Η Νέλλη Λαγάκου στο βιβλίο της << Η ενδυμασία δια μέσου των αιώνων >> υποστηρίζει ότι η μόδα αναπτύσσει δράση, ικανοποιεί την αισθητική, δημιουργεί προσωπικότητα στον άνθρωπο, την οποία αντανακλά στο κοινωνικό σύνολο. Αν κάποιος αρνηθεί ή ακόμα και διστάσει να ακολουθήσει την μόδα, έστω και στις βασικές αρχές της, τότε δεν χτυπάει τη μόδα, αλλά το ίδιο του τον εαυτό, που θα φαίνεται ξένο σώμα μέσα στο κοινωνικό σύνολο, οπότε θα είναι και μη αποδεκτό.

4.5 Η γαλλική Μόδα

Με τη λέξη μόδα(τρόπος-ήθος), περιγράφει κανείς την έκφραση του γούστου που επικρατεί σε μια κοινωνία.

Ο όρος "haute couture" χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει αποκλειστικά τη γαλλική μόδα. Για να χαρακτηριστεί ένας οίκος με τον όρο 'haute couture' θα πρέπει να πληρεί ορισμένα κριτήρια (όπως αριθμός υπαλλήλων, συμμετοχή στις επιδείξεις μόδας κ.α).

Ένας κατάλογος οίκων υψηλής ραπτικής συντάσσεται κάθε έτος από το γαλλικό Υπουργείο Βιομηχανίας. Οι οίκοι υψηλής ραπτικής ανήκουν στην επαγγελματική ένωση, Chambre Syndicale de la Haute Couture.

Η γαλλική κυριαρχία στην ευρωπαϊκή μόδα χρονολογείται από τον 18^ο αιώνα. Οι μοντέρνες γυναίκες παράγγελλαν κούκλες από το Παρίσι, ντυμένες με τις τελευταίες παρισινές δημιουργίες, ώστε να τις χρησιμοποιήσουν ως πρότυπα για να αντιγράψουν τις παριζιάνικες τάσεις.

Καθώς οι δρόμοι και τα ατμόπλοια έκαναν το ταξίδι στην Ευρώπη ευκολότερο, ήταν συνηθισμένο για τις γυναίκες της υψηλής κοινωνίας να ταξιδεύουν στο Παρίσι για να αγοράσουν ενδύματα και αξεσουάρ.

Ο πρώτος ράπτης που καθιέρωσε τη διεθνή κυριαρχία της γαλλικής μόδας ήταν ο Charles Frederick Worth.

Μέχρι το τέλος του 19^{ου} αιώνα τη μόδα στην ένδυση καθόριζαν οι βασιλικές αυλές και η υψηλή τάξη. Στη συνέχεια η υψηλή ραπτική (haute couture) ανέλαβε αυτό το ρόλο και τώρα πια το έτοιμο ένδυμα προτείνει μόδα σε ολόκληρο τον κόσμο.

Κεφάλαιο 5

Σκοπός-Χρήση του Ενδύματος

Οι θεωρητικοί της κουλτούρας και οι αναλυτές της ένδυσης εστίαστηκαν κατά κύριο λόγο σε τέσσερις πρακτικές λειτουργίες του ενδύματος :χρησιμότητα,σεμνότητα,έλλειψη σεμνότητας (για σεξουαλικό θέλγητρο) και στολισμό.Ο George Sproles (1979) στο βιβλίο του η “Συμπεριφορά των καταναλωτών απέναντι στην ένδυση”,προτείνει τέσσερις επιπρόσθετες λειτουργίες:τη συμβολική διαφοροποίηση,την κοινωνική ένταξη,την ψυχολογική αυτοεκτίμηση και τον μοντερνισμό.

Κάθε μία από αυτές τις οχτώ λειτουργίες αναλύεται παρακάτω:

5.1.1 Χρησιμότητα

Η ένδυση εξελίχθηκε έτσι ώστε να εξυπηρετήσει πολλούς πρακτικούς και προστατευτικούς σκοπούς.Το περιβάλλον είναι επικίνδυνο και το σώμα χρειάζεται να μένει σε σταθερή θερμοκρασία για να παρέχει άνεση και σωστή κυκλοφορία(π.χ. ήλιο,κρύο,βροχή, κ.ά). Σήμερα είναι της μόδας τα αθλητικά ενδύματα ως δείκτες υγείας,άνεσης και αντοχής.

Επίσης τα ενδύματα και τα αξεσουάρ μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να μεταφέρουν αντικείμενα π.χ. οι στρατιωτικές ενδυμασίες και τα αξεσουάρ όπως οι ζώνες σχεδιάστηκαν για να μεταφέρουν όπλα και άλλα βασικά αντικείμενα στο πεδίο της μάχης.

Πολλές κοινωνίες χρησιμοποιούσαν διάφορα είδη εξοπλισμού ή ιμάντες για να μεταφέρουν τα βρέφη.Οι τσέπες και τα πορτοφόλια,συμπληρώνουν τα σύγχρονα ενδύματα.Έτσι η χρησιμότητα είναι πάνω από κάθε αισθητική άποψη.

5.1.2 Σεμνότητα

Χρειαζόμαστε την ένδυση για να καλύψουμε τη γύμνια μας.Η σεμνότητα είναι κοινωνικά προσδιορισμένη και διαφέρει ανάμεσα σε ανθρώπους,ομάδες,κοινωνίες όπως επίσης και μέσα στο χρόνο.

5.1.3 Έλλειψη Σεμνότητας (σεξουαλική έλξη)

Η ένδυση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να τονίσει την σεξουαλική έλξη και διάθεση. Η παραδοσιακή προσέγγιση των γυναικών ως ένα παθητικό σεξουαλικό αντικείμενο δημιούργησε τον μεγαλύτερο ερωτισμό του γυναικείου ενδύματος. Αυτό άλλοτε επιτυγχάνεται με αποκάλυψη μερών του σώματος και άλλοτε με επικάλυψη τους.

5.1.4 Στολισμός

Ο στολισμός μας επιτρέπει να απεικονίσουμε τις προσωπικές μας επιθυμίες αποτυπώνοντας την δημιουργικότητα και ατομικότητα μας και μας κατατάσσουν σε μια ομάδα ή κουλτούρα. Ο στολισμός μπορεί να πάει ενάντια στις ανάγκες της άνεσης, της κίνησης και της υγείας, όπως π.χ. η χρήση του κορσέ, το τρύπημα σε διάφορα σημεία του σώματος και το τατουάζ. Οι σωματικές παραμορφώσεις και οι ανασχηματισμοί μέσα από παραδοσιακά ενδύματα, βάτες και δεσίματα άλλαξαν την σιλουέτα της μόδας μέσα στο χρόνο.

5.1.5 Συμβολική διαφοροποίηση

Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν το ένδυμα για να διαφοροποιήσουν το επάγγελμα, την θρησκευτική ένταξη, την κοινωνική θέση ή το lifestyle. Το επαγγελματικό ντύσιμο π.χ. είναι μια έκφραση εξουσίας και βοηθάει στο να ξεχωρίζουμε στο πλήθος. Η σεμνή ένδυση της μοναχής (καλόγριας) δείχνει τα πιστεύω της.

Σε κάποιες χώρες οι δικαστικοί λειτουργοί καλύπτουν την καθημερινή τους ενδυμασία με μεταξωτά ενδύματα και φορούν περουκία για να δημιουργήσουν την ιεροτελεστία του νόμου. Η επιλογή επώνυμων ενδυμάτων, ακριβών αξεσουάρ και κοσμημάτων μπορεί να ξεκινά σαν αντικείμενο κοινωνικής διάκρισης αλλά συχνά εισρέει μέσα στα κατώτερα κοινωνικά στρώματα με αποτέλεσμα αυτά να χάσουν την αξία τους, ως σύμβολα διαφοροποίησης.

5.1.6 Κοινωνική ένταξη

Η ανάγκη του ανθρώπου να αναγνωρίζεται η μοναδικότητα του καθώς επίσης ότι είναι μέλος μιας ή περισσότερων συγκεκριμένων ομάδων, είναι μια από τις κυριότερες λειτουργίες του ενδύματος των λαών σε κάθε τόπο και εποχή.

5.1.7 Ψυχολογική αυτοεκτίμηση

Παρά την κοινωνική πίεση για ένταξη σε μια ομάδα με πολλά ταυτόσημα ενδύματα και στυλ, κάθε άτομο προσπαθεί να υποστηρίξει την δική του προσωπική ταυτότητα μέσα από τις επιλογές ενδυμάτων, αξεσουάρ, τη χρήση του μακιγιάζ και κόμμωσης. Με συνέπεια την αυτοπεποίθηση του ατόμου και τον εντυπωσιασμό των παθητικών θεατών.

5.1.8 Μοντερνισμός

Η αποδοχή του μοντερνισμού, ως σχεδιαστές, παρατηρητές ή και καταναλωτές, δείχνει τη δημιουργικότητα μας, τη ρύθμιση και τη προετοιμασία για το μέλλον.

“Όλη η μόδα είναι η ένδυση, αντιθέτως όλη η ένδυση δεν είναι μόδα..Χρειαζόμαστε την μόδα πιο πολύ από τα ρούχα, όχι για να ντύσουμε την γύμνια μας αλλά για να ντύσουμε την αυτοεκτίμηση μας.

5.2 Τα πρώτα ενδύματα

-Διακλαδούμενο (δυο σκελών)ένδυμα ,ενα είδος βράκας ή παντελονιού.Έπρεπε να κοπεί και να ραφτεί.Παράδειγμα τα παντελόνια που βλέπουμε στα περσικά ανάγλυφα γλυπτά και η ρωμαϊκή φεμινάλια.

-Επίπεδο τεμάχιο από δέρμα,γούνα ή ύφασμα με τρύπα ή σχίσμο για να περνάει από το κεφάλι.Τυλίγονταν γύρω από τους ώμους .Για παράδειγμα:το πόντσο που φορούσαν λαοί της κεντρικής και νότιας Αμερικής,ο χιτώνας των Ρωμαίων,ένα είδος κάπας που αργότερα υιοθέτησε ο ρωμαιοκαθολικός κλήρος με ή χωρίς μανίκια σαν άμφιο.

-Επίπεδο τεμάχιο από δέρμα,γούνα ή ύφασμα χωρίς τρύπες ή σχισίματα που σκεπάζει ή τυλίγεται στο σώμα.Μπορεί να ήταν καρφισωμένο ή δεμένο με κόμπους ή ζώνη.Δεν ήταν όμως ραμμένο.Παράδειγμα το ελληνικό ιμάτιο,η τήβεννος των Ρωμαίων,το Ινδικό σαρί.

Η ανατομία του σώματος και ο τρόπος που κινούνται οι κλειδώσεις και οι μύες επέτρεψαν την ανάπτυξη ορισμένων βασικών ειδών ένδυσης.

Οι Ευρωπαίοι την εποχή των παγετώνων κατοικούσαν σε σπηλιές.

Σε ελάχιστες αναπαραστάσεις υπάρχουν σημεία ένδυσης.Από την ταφή κυρίως, συμπεραίνουμε ότι οι άνθρωποι την εποχή αυτή φορούσαν ενδύματα. Σύμφωνα με το ιστορικό ενδυμασίας Francois Boucher,όλα τα ενδύματα μπορούν να ταξινομηθούν σε πέντε βασικές κατηγορίες.Οι δύο από αυτές δημιουργήθηκαν από επίπεδα δισδιάστατα τεμάχια υφάσματος που τοποθετούνται πάνω στο σώμα.Οι υπόλοιπες τρεις κατηγορίες ενδυμάτων ήταν σωληνοειδή ή τρισδιάστατα και διατηρούσαν το σχήμα τους όταν ήταν αφόρετα.

Σχεδίαζαν ρεαλιστικά αλλά βρέθηκαν ελάχιστες αναπαραστάσεις ανθρώπων γιατί τα κυρίως θέματα τους είναι μορφές ζώων.

-Σωληνοειδές ένδυμα κλειστό στα πλάγια με ή χωρίς μανίκια.Φοριέται από το κεφάλι.Μοιάζει με φανελάκι,πουλόβερ ή ένα μακρύ χιτώνιο.

-Σωληνοειδές ένδυμα κλειστό στις πλευρές με ή χωρίς μανίκια που ανοίγει συνήθως από μπροστά μέχρι κάτω.Παράδειγμα τα παραδοσιακά γιαπωνέζικα κιμονό.

Κεφάλαιο 6

6.1 Η Μόδα σήμερα

Η μόδα κυρίως όσον αφορά τον ιματισμό, έχει γίνει πλέον ένα πολύ κοινό θέμα των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Είναι μια πολύ σημαντική πλευρά του πολιτισμού και της κουλτούρας που συγκρίνεται με τις Τέχνες και το θέατρο.

Η συχνότατη σχεδόν καθημερινή ενημέρωση για τις επιδείξεις υψηλής ραπτικής (haute couture) και ετοιμού ενδύματος (prêt à porter) αποδεικνύουν ότι η μόδα έχει εισβάλει στις ζωές μας.

Οι σχεδιαστές και τα μοντέλα παρουσιάζονται τόσο συχνά στην τηλεόραση και τις εφημερίδες όσο οι πολιτικοί και οι συγγραφείς, πράξη που αποδεικνύει την πολιτιστική τους συμβολή στην καθημερινότητα του σύγχρονου ανθρώπου. Η μόδα λοιπόν είναι ένα κοινωνικά αποδεκτό φαινόμενο και δεν γίνεται να διαχωριστεί από την καθημερινή ζωή.

Ακόμα και εκείνοι που αρνούνταν να ακολουθήσουν τα όσα επιτάσσει στην ουσία υποτάσσονται ασυνείδητα σε αυτήν. Είναι σχεδόν αδύνατο σε ένα καταναλωτή να βρεί σε ένα κατάστημα ένδυμα αντίθετο με τις εποχές της συγκεκριμένης σεζόν τόσο ως προς το χρώμα όσο και ως προς το <<κόψιμο>> του ενδύματος.

Σταθερά κριτήρια δεν υπάρχουν ως προς το τι είναι <<στην μόδα>> απλά συμπαθητικό ή παλιομοδίτικο από την στιγμή που η μόδα δεν κινείται πλέον στα πλαίσια του γούστου και της κομψότητας.

Το επίσημο ντύσιμο συναντάται όλο και πιο σπάνια. κανείς δεν νοιώθει πια υποχρεωμένος να ντυθεί επίσημα για να πάει στο θέατρο, σε ένα κοινωνικό γεγονός ή ακόμα και σε μία βραδινή έξοδο.

Ακόμα, η χρήση συγκεκριμένων ενδυμάτων με τα οποία κάποιος θα ήταν υποχρεωτικό να ντυθεί όλο και μειώνονται φαινόμενο της εποχής μας. Το καθημερινό απλό και και συχνά σπορ ντύσιμο φαίνεται να έχει γίνει κατάλληλο και οπουδήποτε και οποτεδήποτε. Οι άνθρωποι ανά τον κόσμο πλέον φορούν τζήν, T-shirts και αθλητικά παπούτσια.

Η μόδα στην πραγματικότητα δεν είναι αποκύημα της φαντασίας των σχεδιαστών, αλλά συγκεκριμένες φόρμες και μορφές που ολοένα και επαναλαμβάνονται με ελάχιστες παραλλαγές

Η ιδέα <<ο καθένας μπορεί να φοράει ότι θέλει και όποτε το θέλει>> πλανάται στο χώρο της μόδας και υποστηρίζεται από τους ανθρώπους που ανήκουν σε αυτόν. Ο άνθρωπος ο οποίος ζει στο 2010 σαφώς θέλει την άνεση του. Η άνεση είναι αποτέλεσμα του να φοράει ο καθένας ότι εκείνος επιλέγει. Αν λοιπόν αφ'ενός μεν ο καθένας φοράει αυτό που τον κάνει να νοιώθει καλύτερα και αφ'ετέρου αυτό είναι αποδεκτό παντού και πάντα τότε θεωρείται ότι έχει βρεθεί η χρυσή τομή άνεσης και αποδοχής κάθε ενδυματολογικής επιλογής. Δεν παύει ωστόσο η συγκεκριμένη ιδέα να αποτελεί ένα διαφημιστικό κόλπο με σκοπό την μεγαλύτερη κατανάλωση ειδών μόδας.

6.2 Ο κύκλος της Μόδας

Μόδα ονομάζουμε ένα αποδεκτό-από το καταναλωτικό κοινό-στυλ το οποίο επικρατεί για τουλάχιστον μια σεζόν.

Όταν η περίοδος αποδοχής του στυλ είναι πολύ μικρή, τότε το στυλ αυτό χαρακτηρίζεται ως πειρατική περαστική μόδα. Ωστόσο δεν γίνεται να οριστεί ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σαν προθεσμία ώστε να χαρακτηριστεί ένα στυλ μόδα ή περαστική μόδα.

Το κάθε στυλ περνάει από τέσσερις διαφορετικές φάσεις με αρχή την δημιουργία του και τέλος την πτώση του. Το σύνολο αυτών των φάσεων ονομάζεται κύκλος της μόδας.

Τα στάδια έχουν ως εξής:

α) Δημιουργία

Κατά το στάδιο της δημιουργίας ενός νέου στυλ κανείς δεν γνωρίζει αν αυτό θα γίνει αποδεκτό από τους ιδιοκτήτες μαγαζιών και φυσικά από τους καταναλωτές. Είναι δαπανηρό σαν στάδιο για τον παραγωγό, αφού ξοδεύει σημαντικά χρηματικά ποσά για υφάσματα, την κοπή τους και τη δημιουργία της συλλογής του. Λαμβάνοντας αυτά σαν δεδομένο τα νέα στυλ κοστίζουν ακριβά.

β) Ανάπτυξη

Στη φάση αυτή το νέο στυλ λανσάρεται στην αγορά. Αν γίνει αποδεκτό από το καταναλωτικό κοινό τότε εμφανίζονται και οι απομιμήσεις οι οποίες πωλούνται συνήθως στο 1/10 των πρωτοτύπων.

γ) Κορυφή

Είναι το στάδιο του κύκλου της μόδας κατά το οποίο ο όγκος των πωλήσεων είναι μεγαλύτερος. Ο χρόνος παραμονής του στυλ στην κορυφή μπορεί να είναι μια ή περισσότερες σεζόν.

Αν και σκοπός της βιομηχανίας της μόδας είναι να <<πείσει>> τον καταναλωτή να αγοράσει τουλάχιστον ένα κομμάτι η πώληση των πολλών κομματιών είναι στην ουσία αυτή που δίνει μεγαλύτερη διάρκεια ζωής στο στυλ.

Στην περίπτωση κατά την οποία ένα στυλ γίνει ενθουσιωδώς δεκτό από το αγοραστικό κοινό κατασκευαστές και πωλητές λιανικής αντιμετωπίζουν τη δυσκολία διάγνωσης της χρονικής στιγμής που το στυλ θα αρχίσει να χάνει την δημοτικότητα του.

Συχνά η πτώση του στυλ έρχεται γρήγορα και ο όγκος απούλητων εμπορευμάτων συσσωρεύεται στις αποθήκες των βιομηχανιών αφού θεωρείται από το αγοραστικό κοινό εκτός μόδας και συνεπώς δεν το επιθυμεί.

δ) Πτώση

Αυτό είναι το στάδιο κατά το οποίο το στυλ χάνει σταδιακά την δημοτικότητά του.

Ο κατασκευαστής στη φάση της πτώσης πρέπει να απαλλαγεί από το απούλητο εμπόρευμα το συντομότερο δυνατό. Ο τρόπος να το επιτύχει είναι να μειώσει τις τιμές πώλησης διαφορετικά δεν θα μπορέσει να το πουλήσει καθόλου.

Πολλοί κατασκευαστές έχουν ανοίξει δικά τους μαγαζιά (stock houses) ώστε να διοχετεύουν το εμπόρευμα που οδεύει στην πτώση.

Άλλοι πάλι τα πουλούν χρησιμοποιώντας εμπόρους οι οποίοι αγοράζουν τα εν πτώσει κομμάτια σε τιμές πολύ χαμηλότερες της χονδρικής με σκοπό φυσικά να τα διοχετεύσουν στο κοινό.

Στην αρχή της πτώσης ενός στυλ ο σχεδιαστής και ο κατασκευαστής πρέπει να έχουν ήδη εγκαταλείψει την παραγωγή των κομματιών που το υποστηρίζουν και να αρχίσουν την ετοιμασία ενός νέου στυλ για τον καταναλωτή.

Κεφάλαιο 7

7.1 Αξεσουάρ

Τα αξεσουάρ φυσικά, είναι ο τέλειος τρόπος για να ολοκληρωθεί η εικόνα της εμφάνισής μας, φτάνει να είμαστε σίγουρες, ότι έχουμε κάνει τις σωστές επιλογές. Έτσι λοιπόν, θα πρέπει να δούμε τι είναι αυτό που ταιριάζει καλύτερα φέτος με τις "swishy" φούστες που είναι η κυρίαρχη γραμμή, τι παπούτσια μπορούμε να επιλέξουμε, ποιες τσάντες και τι κοσμήματα μπορούμε να φορέσουμε και πώς να συνδυάσουμε τα βασικά κομμάτια αυτής της εποχής....

Προτού όμως φτάσουμε στην επιλογή των αξεσουάρ, θα πρέπει να εξοικειωθούμε λίγο περισσότερο με το σκοπό τους. Τα αξεσουάρ λοιπόν κατ' αρχήν, είναι ένα προαιρετικό μέρος στο ντύσιμό μας, που έχει σκοπό να ενισχύσει την τελική μας εικόνα. Επιπλέον είναι ένα στοιχείο του ντυσίματός μας, που χρησιμοποιείται για να κάνει πιο "in" την εμφάνισή μας.

Αν και δεν είναι απαραίτητα, αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για να συγκεντρώσετε τα βλέμματα των γύρω σας, ενώ παράλληλα είναι κι ένας πολύ εύκολος τρόπος για να δώσετε μια πιο σύγχρονη νότα – σύμφωνη με τις επιταγές της μόδας – στα ρούχα που έχετε ήδη στη ντουλάπα σας.

Δυο νέα ζευγάρια παπούτσια, κάποιες τσάντες ή μερικές ζώνες και κοσμήματα, μπορούν να δώσουν νέα πνοή στα περσινά σας ρούχα. Οι πιο hot τάσεις για την άνοιξη και το καλοκαίρι του 2008, είναι οι μεταλλικές πρωτοτυπίες που δίνουν λάμψη και τα υπέροχα, μυθικά κοσμήματα.

Η πρωτοτυπία κυριαρχεί!

Η φουτουριστική τάση στις τσάντες, στις ζώνες, στα παπούτσια και στις ζακέτες, χαρακτηρίζουν την φετινή μόδα.

Viktor & Rolf

Εάν θέλετε πραγματικά να ακολουθήσετε πιστά τις νέες επιταγές, αξίζει να ρίξετε μια ματιά στις συλλογές των Ολλανδών σχεδιαστών Viktor & Rolf και να δείτε πώς χρησιμοποιούν το latex (ναι, διαβάζετε σωστά) στις πιο πρόσφατες συλλογές τους.

Viktor & Rolf

Μπορείτε λοιπόν κι εσείς επιλέγοντας κάποια εναλλακτικά – συνθετικά - υλικά να ακολουθήσετε τη γραμμή της μόδας, χωρίς να ξοδεύετε μια περιουσία για την αγορά ενός αυθεντικής δερμάτινης Gucci τσάντας, αν και εδώ που τα λέμε, οι φετινές τους τσάντες είναι κορυφαίες !

Παπούτσια: Νέες και πρωτότυπες φόρμες

Η φετινή μόδα θυμίζει αναδρομή στην δεκαετία του '90. Κυριαρχούν τα ψηλά τακούνια - ιδιαίτερα σε μορφή τόξου ή στρογγυλά τύπου σιλέτο- που τονίζουν την γάμπα και δίνουν ένα ιδιαίτερα θηλυκό ύφος στο περπάτημά μας.

D Squared

Όσες δεν τα έχουμε συνηθίσει, θα ταλαιπωρηθούμε λίγο, αλλά αξίζει τον κόπο.

Τα κορδόνια επίσης είναι ένα στοιχείο που κυριαρχεί σε συνδυασμό με μεταλλικές λεπτομέρειες.

Κοσμήματα: Το "bling-style" είναι must!

Τα μεταλλικά αντικείμενα, συνεχίζουν να είναι μια ισχυρή τάση για τις πιο τολμηρές, περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Φέτος θα φορεθούν τα κοσμήματα με λάμπες από κασσίτερο, χαλκό και παλιό χρυσό. Είναι βεβαίως λιγότερο λαμπερά, αφού δεν υπάρχει το χρυσό και το ασήμι.

Τα βραχιόλια, θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στη φετινή σας εμφάνιση, γι' αυτό δεν θα ήταν άσχημη ιδέα να «ψαχουλέψετε» λίγο τα κουτιά με τα παλιά κοσμήματα της γιαγιάς !

Τσάντες: Το “clutch” κυριαρχεί

Για το τέλος, αφήσαμε τις τσάντες. Ακριβώς όπως και τα παπούτσια έτσι και οι τσάντες, έχουν τον κύριο λόγο στην φετινή σεζόν.

Gucci

Πρωταγωνιστικό ρόλο έχουν τα δέρματα φιδιού και οι μεταλλικές λεπτομέρειες σε “clutch” τσάντες.

Louis Vuitton

Εάν δεν σας εξυπηρετεί αυτός ο τύπος για daywear, μπορείτε να κρατήσετε μια τσάντα που να είναι ελαφρώς δύσκαμπτη και «δομική».

Oscar De La Renta

Να φροντίζετε πάντα η τσάντα σας να είναι σε χρωματική αντίθεση με το υπόλοιπο ντύσιμό σας.

Αυτές φυσικά, είναι απλά οι φετινές τάσεις για την άνοιξη και το καλοκαίρι. Πριν όμως τις ακολουθήσετε κατά γράμμα, είναι καλό πριν να βγείτε, να κάνετε και μια βόλτα μπροστά από τον καθρέφτη σας, για να είσαστε σίγουρες ότι το αποτέλεσμα είναι πάντα σωστό.

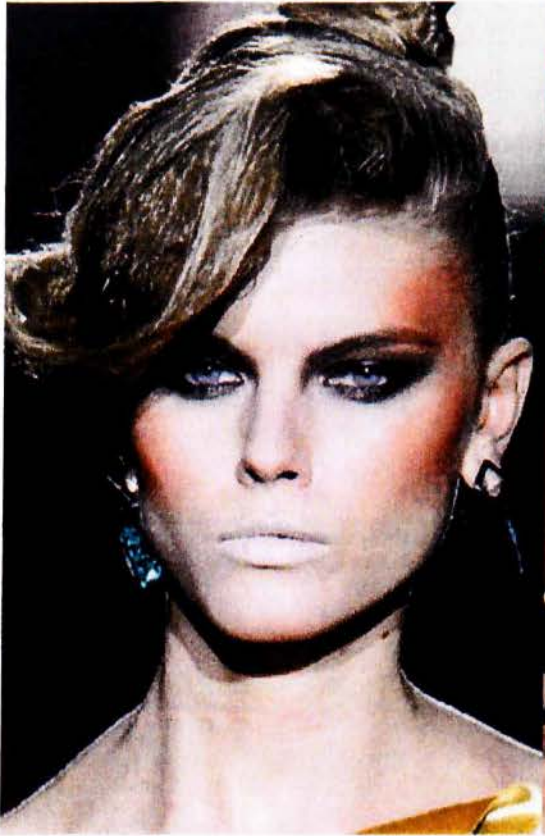
7.2 Η Ψηφιακή μόδα

Η ψηφιακή εικόνα έχει μπει πλέον στην καθημερινότητά μας, και βέβαια δεν θα μπορούσε να λείπει και από τη μόδα. Έτσι βλέπουμε όλο και περισσότερους σχεδιαστές μόδας να εντάσσουν στις συλλογές τους ρούχα με ψηφιακές εκτυπώσεις.

Γραφικά σχέδια μέσω υπολογιστών είναι μερικές από τις λεπτομέρειες που θα συναντήσετε στις συλλογές τους, όπου κυρίαρχο στοιχείο είναι τα έντονα χρώματα. Για να πάρετε κι εσείς μια ιδέα από τη νέα μόδα, διαλέξαμε για εσάς μερικές από τις «ψηφιακές συλλογές» που κυκλοφορούν για την άνοιξη/καλοκαίρι του 2010.

Η ψηφιακή εικόνα έχει μπει πλέον στην καθημερινότητά μας, και βέβαια δεν θα μπορούσε να λείπει και από τη μόδα. Έτσι βλέπουμε όλο και περισσότερους σχεδιαστές μόδας να εντάσσουν στις συλλογές τους ρούχα με ψηφιακές εκτυπώσεις.

Γραφικά σχέδια μέσω υπολογιστών είναι μερικές από τις λεπτομέρειες που θα συναντήσετε στις συλλογές τους, όπου κυρίαρχο στοιχείο είναι τα έντονα χρώματα. Για να πάρετε κι εσείς μια ιδέα από τη νέα μόδα, διαλέξαμε για εσάς μερικές από τις «ψηφιακές συλλογές» που κυκλοφορούν για την άνοιξη/καλοκαίρι του 2010.

Συμπεράσματα:

Σε αυτή την πτυχιακή εργασία αναλύεται ουσιαστικά ότι η μόδα και το ένδυμα ξεκίνησε από πολύ παλιά και με το πέρασμα των χρόνων και με πολλές επιρροές γινόντουσαν συνεχώς αλλαγές.

Μέχρι σήμερα που πλέον συνδυάζεται με αξεσουάρ και απέχει πολύ από την αρχή που όπως είδαμε ξεκίνησε.

- 1) WINIFRED ALDRICH, 1997, Βιβλίο <<Σχεδίαση και Κοπή Γυναικείων Ρούχων>>, Εκδόσεις Ίων
- 2) GLOCK E.R.-KUNZ I.G., 1995, Apparel Manufacturing
- 3) GERRY COOKLIN, 1991, Introduction to Clothing Manufacture
- 4) Seeling C. Fashion , The Century of the Designer: Konemann Publications, 1999
- 5) Phaidon, The Fashion Book, Press Limited, London, 1998
- 6) Taschen, Fashion A history from the 18th to the 20th Century 2002
- 7) Anastasia Pekridou Gorecki μετάφραση: Δ.Γ. Γιωργοβασίλης & Μαριέλλα Φραιμπερ <<Η Μόδα στην Αρχαία Ελλάδα>>
- 8) Παγκόσμια εικονογραφημένη Ενδυματολογία: 5000 χρόνια Ιστορία Μόδας
- 9) Νέλλη Λαγάκου, Η ενδυμασία δια μέσου των αιώνων, Εκδόσεις <<Δωδώνη>>, copyright 1998
- 10) Gertrud Lehnet, Laurence King Publishing, Fashion: A concise history
- 11) Jay Diamond, Elen Diamond, Ενδύματα, υποδήματα και είδη μόδας

Διευθύνσεις internet:

<http://www.e-gynaika.gr/2009/11/accessories-2010/>

<http://www.zoupla.gr/page.ashx?pid=2&aid=130766&cid=27>

<http://www.e-gynaika.gr/2009/11/accessories-2010/>